

KMETOVOALEC.



Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe  vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izbaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld. za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien I. Wallfischgasse Nr 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 5.

Št. 16.

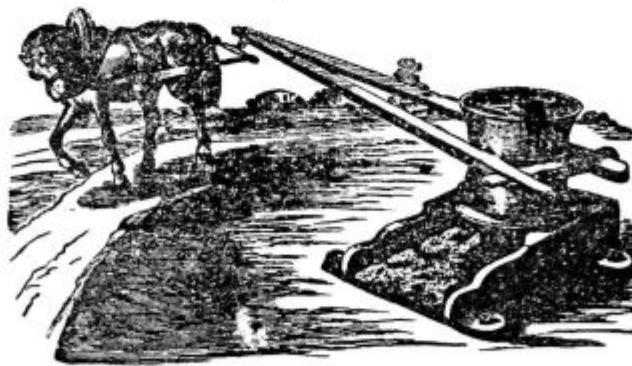
V Ljubljani, 31. avgusta 1888.

Leto V.

Obseg: O mlinu, ki melje storže. — Vinska pokušnja. — Razne reči. — Vprašanje in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

O mlinu, ki melje storže.

Slovenci pridelujejo prav veliko turščice (koruze ali debelače), obrobkane storže pa znajo le malokje koristno uporabljati. Največkrat jih pomečejo kar na gnoj in le redkokrat jih porabijo za kurjavo. Praktični Amerikanci pa zmeljejo turščične storže ter jih potem pokrmijo. To bi tudi mi svetovali našim gospodarjem, ker ravno ob sedanjih slabih časih ne sme gospodar zametati prav nobene reči, katera mu utegne koristiti. Tako krmo bi priporočali posebno Kraševcem, katerim vedno primanjkuje poklaj. Prepričani smo, da bi bili uže davno krmili s storži tudi pri nas, da jih je bilo lahko zdrobiti. Amerikanci so izumili za to delo poseben mlin (glej podobo 35.), s katerim se storži prav hitro in dobro starejo. Take mline prodaja Ph. Mayfarth na Dunaji po 65 gld. Zdrobljeni storži, nekoliko namočeni, tečni so zelo toliko, kolikor rezavnica. S vročo vodo poparjeni ali skuhani teknejo tudi prasičem.



Podoba 35.

Vinska pokušnja.

Ob deželni sadni razstavi, katero priredi c. kr. kmetijska družba v proslavo štiridesetletnega vladanja Nj. vel. presvetlega cesarja, pokušala se bodo tudi kranjska

vina. Take pokušnje so uže mnogokrat priredili po drugih deželah, pri nas pa bode letos prva. Kmetijska družba, katera se je te reči poprijela, upa, da jo bodo v tem podpirali vsi umni vinščaki dežele kranjske. Marsikdo bode vprašal, čemu pa bode tako vinsko pokušanje? V odgovor bodi to le pojasnilo: Po Gorenjskem zlasti pa po Ljubljani, in po Kranjskem povsod tam, koder ne pridelujejo vina, točijo po gostilnah razno vino, ki ga največkrat ne moremo imenovati dobrega. Resnično je, da je vino po naših gostilnah kakih 15 let sem od leta do leta slabše in draže. To pa prihaja od tod, ker je gostilen od dne do dne več, in vsled tega potočijo v vsaki tako malo, da se malo komu zdi vredno iti vina kupovat naravnost k vinščaku, ampak kupujejo ga največ od vinskih prekupcev. Kako vino prodajajo ti prekupci, o tem menimo da ni treba govoriti.

Imeli smo pa zelo mnogokrat priliko slišati po Dolenjskem in Vipavskem besede: Od kod vender imate po Ljubljani in po Gorenjskem tisto nepitno tekočino, ki jo vam prodajajo za vino? Po Gorenjskom pa zopet pravijo: Naša kranjska vina so od leta do leta slabša.

Dolenjci in Vipavci! Naravno tržišče vašemu vinu je in ostane Ljubljana in Gorenjsko. Priredite iz vseh boljših goric vaših pokušnje za nekaj veder ter jih pripeljite v Ljubljano. Obiskovalci razstave, katerih bode obilo, zlasti pa Ljubljančanov in Gorenjcev, med katerimi bode gotovo veliko gostilničarjev, izpoznali bodo vaše

pristno, nepokvarjeno vino. Tu bode Dolenjcem in Vipavcem dana prilika, da si pridobodo v novi kredit za svoja vina ter da sklenejo kupčijske zveze. Marsikak gostilničar bi rad šel po vina na Dolenjsko ali v Vipavo, pa mu tega ne dopuščajo razmere; po vinskem pokušanji si pa bode lahko na podlogi pokušanega vzorca naročil dobrega vina po primerni ceni.

C. kr. kmetijska družba hoče s to vinsko pokušnjo narediti začetek toliko potrebnemu vinskemu semnju v Ljubljani. Podpirajte torej, kranjski vinščaki, družbo pri njenem težavnem delu; ne zanašajte se drug na drugega, marveč vsak za se naj stori dolžnost svojo.

Vinska pokušnja bode prirejena tako le: Na razstavi bodo odmerjeni posamezni prostori, ki bodo ozaljšani. Vsak tak prostor (pokušalnica) bode odprt na sprednji strani ter primerno prirejen za točitev vina za pokušnjo. Vsakemu, ki se oglasi, da se hoče udeležiti vinske pokušnje, odkazal bode odbor tako pokušalno stanico. Ker pa morejo po več vinskih pokušenj imeti le veči posestniki, zato naj se pa manjši vinogradniki udeleže vinske pokušnje na ta način, da vzamejo združeni v občine ali v zvezi s kmetijsko podružnico eno stanico, v kateri bode kaka oseba v njih imenu točila za pokušnjo. Kozarcev, ki bodo po vseh stanicah enaki, priskrbel bode razstavni odbor. Vinščaki, ki se bodo torej udeležili vinske pokušnje, ne bodo imeli drugega posla, nego da bodo v Ljubljano pripravili vina, in sicer po dve ali po več vever vsake vrste, ter priskrbeli osebo, ki bode točila ter dajala potrebnih pojasnil. Sicer priskrbi lahko tudi odbor takih oseb, ki pa ne bodo mogle za kupčijo ničesar storiti. Vino se bode za pokušnjo točilo seveda proti plačilu, kar bode odbor uže tako uravnal, da ne bode dotičnik imel nobene izgube.

Dolenjci in Vipavci! Ne zamudite prilike, katera se Vam ponuja, in udeležite se obilo prve vinske pokušnje kranjske. Zlasti so dolžne kmetijske podružnice, da se zanimajo za to prevažno podjetje.

Kdor se hoče udeležiti vinske pokušnje, naj to naznani c. kr. kmetijski družbi najkasneje do 20. septembra, da se mu potem pripravi pokušalnica.

Razne reči.

— **Plesnovina (zatuhlina)** je sploh najhujši sovražnik po kletih, zato se mora vedno takoj zatreti, če se prikaže. Da pa v hramu ne bo vlažno, treba v njem kolikor mogoče veliko soparnih cevi napraviti. S tem pa dobi zunanja toplota jako velik vpliv na hram, kar lahko zopet dokaj škoduje. Najbolje varujemo sode in hram plesnobe, če sežigamo na tleh v hramu žveplo. Žvepleni puh, ki se razvija, ko žveplo gori, pomori vse plesnove glivice. Zelo potreben je v vsakem hramu tudi odvodnik, po katerem se voda za srušenje sodov zopet lahko odpravlja. Dobra vinska klet, to bodi gaslo vsakterega vinarja, ki hoče, trajna zdrava vina imeti.

— **Travniška brana** je obče priznana, dobro gospodarsko orodje. Z njo trgajo in strgajo mah s travnikov, pa tudi v druge potrebe gospodarske služi dobro. Če jeseni navozimo hlevnega gnoja, komposta, blata iz ribnikov na travnik, rabi travniška brana najbolje, da spomladi vse lepo enakomerno razgrnemo. Dvakrat tako povlačiti travnik hasni veliko: gnojne grude se zdrobijo, zemlja razpade, kar je še mahu ostalo, pobere ga skrbno s slaminimi ostanki vred. Gnoj pride z razprskano zemljo najbolj v dotiko. Travniška brana koristi veliko več, nego brana, s trujen podložena. S travniško brano kaže spomladi povlačiti ozimne in deteljišča; na ta način vzhajajo

ljajo namreč zemljo, porujemo plevel, ziminam samim pa ne škoduje nič. Omenjena brana rabi tudi, da zavlečemo pod zemljo drobno seme, razgrnemo krtine in potrgamo mah. Za to delo so posebno primerne te brane. Železni členi njeni so preglbni in se prilgajo vsakemu kotiču in prostorčku na travniku ali na njivi. Napačno bi pa bilo, če bi mislili, da smo travnik uže zboljšali, ako smo rabili samo travniško brano. Po mokrih legah bode sicer več sena, po suhih pa menj, ker ni bilo več mahu, ki bi bil mokroto zadrževal. Le slabi travniki so polni mahu, dobri ga sami zadušijo. Ako na sicer dobrih travnikih zmerom kosimo, ne gnojimo pa nič, izercimo jih, boljše trave umikajo se čedalje slabšim, zlasti mahovom. Zatorej kaže najpogreje porabiti travniško brano, a potem treba vrlo pognojiti. Najboljši gnoj vsem travnikom je kompost, potem pa gnojnica, ki primeroma najmenj stane, ker jo dobivamo od živine v hlevu. Paziti pa je, da ne zalivamo ali ne škropimo z gnojnico, kadar je vse suho, tudi ne sme gnojnica premočna biti, ker sicer posmudi rastline. Hlevni gnoj ugaja travnikom; vendar jim koristi menj nego njivam, ker ga ni moči podorati. Premokre travnike moramo najpreje zdrenaziti in osušiti.

— **Prav pogostoma je vzrok cikastemu vinu nemarnost**, s katero se oskrbuje vinska posoda. Ko se vino iztoči, ne čaka vinar, da bi iz sode do zadnjega kancea izkapljalo, ampak nekateri so celo tako bedasti, da menijo premeteni biti, če puste v sodu nekoliko vina in droži, ter mislijo, da bo to ohranilo sodu dobri okus. Pa motijo se. Prav ta ostanek provzroča očetne glivice, katere se razvijajo hitro in ves alkohol, kar ga je, razkroje v kislino, katera se zarije v doge. Kodar hočemo tak sod zopet rabiti, izplaknemo ga navadno z mrzlo vodo, pa kaj ta pomaga, ker se je strup ulezel v doge. Ko nalijemo v tak sod novega vina, izluži kisno kislino iz dog, in kmalu je vse vino ostrupljeno.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 89. Pri nas so češplje letos posebno dobro obrodile, v denar spraviti pa jih bomo mogli le tedaj, ako jih posušimo. Naše sušilnice suše vse po starem načinu, in to z dimom. Vsled tega mislim jaz narediti novo sušilnico. Predno se pa lotim dela, svetujte mi, katera sušilnica se Vam zdi boljše, ali tista, ki ste jo objavili pred štirimi leti v „Kmetovalci“, in ki je, če se ne motim, narejena po R. Dolenčevem načinu, ali pa morda tista, ki ste jo priobčili pred kakima dvema letoma v „Kmetovalci“, ki je narejena po ameriškemu načinu? (J. D. v Pr. na Primorskem.)

Odgovor: Ker se letos sploh zanimajo za sadne sušilnice, hočemo odgovoriti nekoliko obširneje. O sušilnicah, o katerih povprašujete, in kateri sta bili pred štirimi, oziroma pred dvema letoma priobčeni v Kmetovalci, bodi Vam to le v odgovor: Prva t. j. Dolenčeva sušilnica, sestavljena je po nemškem, t. j. Lukasovem, druga pa po ameriškem načinu. V zadnjih petih letih se je pa izpremenilo glede sadnega pretvarjanja, da se laže razpečava, toliko, da ne moremo danes nikakor priporočati Lukasove sušilnice. Lukasova sušilnica je sestavljena tako, kakor naše navadne sušilnice, le s tem razločkom, da dim ne prihaja do sadja. Vodilna misel pri sestavi teh sušilnic je, da je prostor poln vročega sopara, v katerem naj se suši sadje. Ta misel je pa popolnoma napačna, ker se sadje v taki sušilnici ne suši, ampak se le kuha v soparu. Na zadnje, t. j. čez kakih 12 do 24 ur se sicer posuši vloženo sadje, izdelek pa ni veliko vreden in kuriva je pogorelo veliko. Prostor, v katerem naj se suši sadje, ne sme nikdar biti toplej do 100° C., ker sadna voda zavre ob tej toploti, sadje popoka, in iz njega se cedi sok. Tako sušeno sadje je malo ali pa nič vredno. Ako pa vzdržite v Lukasovi sušilnici pravo toploto, t. j. nad 80 do 90° C., tedaj pa lahko šušite, kar ste enkrat v sušilnico

vložili sadja, tudi 2 dni, pa še ne bode suho. Zakaj pa ne? Obesite mokro perilo nad kotel, v katerem vre voda, in nikdar se vam ne posuši, ker bode perilo vedno mokro od vodene soprore, ki puhti iz kotla. Ravno tako je s sadjem v stari sušilnici. Vroči zrak v njej ne dela samo, da zavre sadna voda, in sadje popoka, ampak tudi da voda izpuhteva, vodena para ostane pa potem v sušilnici. Vsak pameten človek lahko izprevidi, da se sadje ne more sušiti v tem prostoru, ki je silno poln vodene pare. Vsled velike vročine se raztegneta v sušilnici zrak in vodena para ter izkušata oditi po raznih razpokah. Skozi te razpoke in sušilnična vrata prihaja v sušilnico nekaj svežega in suhega zraka in ta dela, da se suši sadje. Zato pa je sušilo zelo počasno.

Nastane torej vprašanje, kako je sušiti sadje? Odgovor je: Z zračnim preprihom. Zrak okoli sadja jemlje mu vlago, a le do neke mere, in sicer toliko več, kolikor je toplejši. Ako ostane ta do gotove mere z vlago nasičeni zrak okoli sadja, potem se sadje ne suši več. Treba je ta zrak odpraviti in pripraviti na njegovo mesto drugega, suhega. To hitro menjavo imenujemo preprih. Komu ni znano, da se suši vsaka reč ob vetru veliko hitreje nego ob mirnem vremenu? Sedaj pa poreče morda kedo, sušimo pa sadje na vetru. Prav tako, saj sušimo sadje tudi na ta način. Sadje, ki je sušeno na dovolj toplem solnci, ima dosti prepriha in posuši se najlepše. Tako pa ne kaže sušiti povsod in vselej, ker ravno mrzlo in vlažno vreme jesensko nasprotuje takemu sušenju. Kako torej ravnajmo, ako so stare sušilnice slabe, na planem pa ne moremo sušiti? Naredimo sušilnico, v kateri je močen preprih vročega zraka. Sušilnice, ki so narejene na ta način, imenujemo ameriške, ker so bili Amerikanci prvi, ki so praktično izvedli to, kar poznamo mi uže dolgo, a žalibog le po teoriji. Ameriška sušilnica, bodi si sisteme Aldenove, Ryderjeve ali katere druge, sestavljena je na ta način, da prihaja v sušilnico vroč zrak, ki gre hitro mimo sadja in potem kar le hitreje mogoče zopet iz sušilnice ven, ker je poln vlage. Ta zrak je vroč kakih 80 do 90° C., in kolikor enakomernejši in silnejši je preprih, toliko boljša je sušilnica. Tako sušilnico prirediti seveda ni tako lahko, prvi pogoj je, da je peč pravilno napravljena.

Oporekati mi utegne kedo: Saj imajo Lukasove sušilnice tudi zračne privodne cevi in oddušnike. Zakaj torej niso dobre? Zato, ker privajani zrak ni dovolj vroč, in ker oddušniki ne ustrezajo. Zračni preprih nastane le v neposredni črti med zračno privodnico in oddušnikom. Ta zračni preprih pa obstoji iz popolnoma nezadostnega zračnega slopa, ki dela le kvaro, kajti tu pa tam na lesi se sadje suši še precej dobro, po največ pa le prav slabo in počasi. V ameriški sušilnici je pa preprih enakomerno razdeljen čez vso lesno.

Glede uspeha Vam sporočamo to le: V Lukasovi sušilnici, pri kateri imajo vse lese skupaj 10 m² površja, lahko posušite, če se prav dobro vede, v 12 urah, ako denete na vsak m² 33 klgr. češpelj, 333 klgr. Ker jih veliko popoka in se obilo najboljših tvarin izcedi, nadejati se morete največ 100 klgr. suhih češpelj. Koliko kuriva pogori v teh 12 urah, mislite si lahko sami. V ameriško sušilnico, katera ima ravno tolike lese, vložite tudi vsakih 20 minut eno lesno z 33 klgr. Ker je 10 les, pride zadnja lesa čez 3 ure in 20 minut na vrsto, in tedaj je prva naložena lesa tudi uže suha, ter jo izpraznite. Vsakih 20 minut vdenete v sušilnico lesno, naloženo s svežim sadjem, in vzamete iz nje eno lesno s suhim sadjem. V ostalih 9 urah bode torej posušili 27 les po 33 klgr. ali vsega skupaj 900 klgr. češpelj, ki dado 300 klgr. suhega blaga. V ameriški sušilnici posušite v istem času trikrat toliko sadja nego v Lukasovi, porabite pa morda trikrat manj kuriva. Posušeno blago se pa niti primerjati ne da, toliko lepše je iz ameriške sušilnice. Svarimo Vas pa, da ne kupite majhnih sušilnic, ki so še celo premične, in katere imenujejo „Wanderdörren“, ker te so ravno tako sleparske kakor Lukasove „Wanderdörren.“

Še to le: V članku „Kmetovalčevem“, v katerem je govor o Lukasovi sušilnici, omenjeno je, da je tako sušilnico naredil pokojni L. Dekleva v Košani, in da mu ugaja. Za tačas, ko je bila tista sušilnica narejena, bila je dobra, ker boljših nismo poznali. Leta 1886. je pa Dekleva predelal sušilnico, ker mu ni nič več ugajala, in sicer po ameriškem načinu, kolikor so seveda razmere dopuščale. Dekleva je dobil od kmetijskega ministerstva za svojo ameriško sušilnico 100 gl. premije.

Prav v vaši bližini, t. j. v Trnovem dela ravno sedaj g. župan Urbančič večo sušilnico po ameriškem načinu; pri njem lahko vidite vse natanko, kakšna je taka sušilnica.

Vprašanje 90. Kako bi odpravil miši in podgane iz kleti in magazinov, ker mi zelo kvarijo žito? (M. S. v Lj.)

Odgovor: Proti mišim in podganam imamo mnogo pomočkov, kateri pomagajo različno. S strupom je sicer dobro te živali preganjati: če pa imajo, podgane po shrambah drugih jedi dovolj, izpoznajo kmalu, da jim je nevarna otrovana vada, in ne pokusijo je več. Lov v pasti je tudi dobra, a veliko prepočasna. Najboljši pomoček je, in ostane mačka. Marsikje so mislili te škodljive živali pregnati z raznimi rečmi, a slednjič so morali vendar vzeti le mačko na pomoč. V novejšim časi pa hvalijo to le sredstvo: Podganam nastaviš past, užete podgane pa ne pokončaš, ampak namažeš jo po životu dobro s katramom (terom). Podgane se neki bojijo prav zelo katrama, neizrečeno jim surdi, in s katranom namazana podgana pogine kmalu. Namazana in izpuščena podgana uide v luknje, katere pomaže, ter je velik strah podganski zalegi. Vse beži pred njo, vrhu tega se pa še druge podgane omažejo s katramom, ker rijejo skozi luknje, katere je namazana podgana onesnažila. Nekaj tako ujetih, s katramom namazanih in zopet izpuščenih podgan zadostuje, da se prežene vsa zalega iz hiše.

Vprašanje 91. Imel sem do sedaj pšenico ruskega plemena, katera je bila zelo dobra, posebno prva leta. Letos mi je pa pozebla. Naznanite mi, kje bi dobil zopet ruske pšenice, in sicer dobro kaljive, ne predrage in letošnjega pridelka? (A. S. v. M.)

Odgovor: Prav nič nam ni znano, kje prodajajo rusko pšenico. Drugih vrst pšenice, katere zelo hvalijo, dobiti, je lahko pa nov cent semena, t. j. 100 kilogr., po 12 gl. Vender Vam priporočamo to le: Ako kupite kakšnega tujega semena, kupite ga malo. Ako je seme res dobro, imeli bode pridelok zopet za seme, če pa pleme ni dosti vredno, no, tedaj nimate veliko škode. Izvrstnega semena, ki bo v vašem kraju najbolj uspevalo, napravite si pa tudi tako le: Z dobro žitno čistilnico (trijerjem) očistite domačo pšenico. Najboljše zruje, tako zvano sprednje zruje, pa preberite še enkrat z rokama na mizi. Izberite le velika, popolnoma nepokvarjena zrna. Delo ne gre tako počasi od rok, kakor si mislijo, in čas za to se tudi dobi. Po vaših krajih in za vaše male njive potrebujete uže tako malo semena, zato bi to delo i tako kmalu opravili. Tako ravnajte vsako leto, in videli bode, da bode pridelok od leta do leta lepši in večji, in imeli bode pšenico, ki je privajena vašemu kraju. Ko bi pri nas sploh gledali na pripravljanje boljšega semena, slišati bi bilo manj pritožeb o slabih letinah.

Vprašanje 92. Imel bi za jesensko setev rad kako zgodnjo rž; katero vrsto priporočati, in kje je je dobiti? (M. A. v Košani).

Odgovor: Prav zgodnja rž je zborovska, dobiti je lahko prav po cenii pri kmetijski družbi v Ljubljani.

Vprašanje 93. V naši okolici se nahaja več kmetij, na katerih pa ni najti več mejnika. To je zelo sitno. Sedanji posestniki ne vedo, kako bi si zopet uredili meje na pošten način, brez nepotrebnih stroškov in brez sovraštva, ker niso vsi edinih misli. Kaj svetujete? (A. T. v I. na Štajarskem.)

Odgovor: Reč je prav preprosta. Nove mejnike treba postaviti. Ker pa ne more nihče nikogar k temu siliti, postavi tist, ki bi rad imel svoje posestvo v redu, ob svojih stroških mejnike ob mejah svojega posestva. Koder ni meja prav natančno določena, pogodi naj se posesenik kolikor mogoče prijazno s svojim sosedom. Ako se pa sosed noče pogoditi iz lepa, tedaj pa postavite mejnik po svojem poštenem prepričanju na mesto, kjer menite, da je njegovo pravo stališče. Ako to potem ni prav sosedu, toži naj zaradi posestnega motenja, in sodišče bode določilo, kedo prav trdi. Tist, ki se je motil, mora seveda plačati sodne stroške.

Vprašanje 94. V našem kraju bodo skoraj izginili gozdi. Staro drevje sekajo, mlado pa ne uspeva, ker ga živina pokončava. Pri nas namreč pasemo skupno po gozdu, in če bi kedo tudi rad gojil mlad gozd, ne puste mu drugi, kajti precej mu popasejo mlado drevje. Kako bi bilo torej varovati gozde škode? (A. T. v L.)

Odgovor: Gozdna postava varuje tiste, ki zasade mlad gozd. Po novo zasajenem gozdu ne sme nihče pasti. Ako to gospodar prepove, ne sme nihče živine po gozdu niti goniti. Vprašajte pri okrajnem glavarstvu za svet, kako postopajte, ker ono je poklicano, da vas varuje.

Gospodarske novice.

* **Deželna sadna razstava** bode, kakor je brati na drugem mestu, od 17. do 21. oktobra t. l. v Ljubljani na starem strelišči. Kmetijska družba kranjska bode storila vse, kar je potrebno, da bode razstava lahko dobra; vendar bode uspeh le tedaj dovoljen, ako bodo tudi vsi gospodarji po deželi pomagali družbi. Vsak sadjar naj razstavi svoje sadje. Nobeden naj ne reče, da njegovo sadje ni iz tega ali onega vzroka za razstavo, ker razstava ne bode, da bi svetu kazali velike množice lepega sadja, ampak le da določimo našim sadnim vrstam prava imena in da izpoznamo za vsako vrsto posebe razmere, ob katerih uspeva najbolje. Le tisti bodo odlikovani ki bodo največ pripomogli razstavi do uspeha v tem smislu, ne pa tisti, ki bodo razstavili največ lepega sadja. Dolenjci in Vipavci naj pa ne zamude prilike ter naj se udeležijo vinske pokušnje, ker bode za njih vinsko kupčijo zelo važna. Naravno je, da bode v vinsko pokušnjo poslani samo starine.

* **Na državno sadno razstavo na Dunaji**, ki bode od 29. septembra do 7. oktobra t. l., poslala bode kranjska dežela 50 sadnih zbirek, torej čez 500 vrst. Vrhu tega bode naša dežela poslala tudi raznih sadnih izdelkov ter se bode obiloma udeležila sadnega semnja. Po poročilih sodeč, ne bode razstava kranjske dežele med zadnjimi.

* **Slavni deželni odbor kranjski** dovolil je e. kr. kmetijski družbi kranjski 500 gld. za prireditev kranjskega oddelka na državni sadni razstavi na Dunaji in 700 gld. za deželno sadno razstavo. Teh 1200 gld. je dal deželni odbor iz zaklada, kojega je deželni zbor dovolil lansko leto kmetijski družbi.

* **Zaradi konjske smrkavosti v Šentjarnejski občini** ne bode konjsko premovanje dne 12. septembra v Šent Jarneji, ampak v Novem mestu.

* **Strupena rosa** na trti dela letos zopet velikansko škodo. Na spodnjem Štajarskem in v vipavski dolini je bolezen posebno huda.

* **Kmetijskega učiteljskega kurza** na deželni kmetijski soli v Grmu so se udeležili ti le gg. učitelji: Žebre Jakob v Planini pri Logatci, Pretnar Jakob v Srednji vasi v Bohinji, Luznar Fran v Voklem pri Kranji, Cirman Anton v Poljanah nad Škofjo Loko, Levec Ivan v Mokronogu, Rodič Ivan v Šent Juriji pod Kumom, Požar Anton v Radečah, Zavrl Valentin v Mihovem pri Rudolfovem, Kmet Vincenc pri Sv. Lovrenci pri Rudolfovem, Šile Pavel v Dragatuši, Janovski Josip v Višnji gori, Vrbič Mihael v Sodražici, Krištof

Karol v Mirni peči, Ferlan Janez v Zalem logu in Stiasny Ljudevit v Kamniku. Kurz je trajal od 6. do 29. avgusta.

* **Goriške kmetijske družbe glavni odbor** imel je 5. julija t. l. sejo. Iz zapisnika te seje posnemamo po gospodarskem listu to le: Gosp. predsednik naznani najprej, o katerih krajih je uradoma dognano, da so okuženi po trtni uši, in da je predsedništvo razposlalo okrožnico vsem občinam, kako se jim je ravnati o tej reči. Dalje sporoči gosp. predsednik, da je v Bramovi lihi na starem trgu v Gorici začela delati peč za parjenje svilnih mešičkov, in da je posebna strokovnjaška komisija izpoznala to peč za prav dobro. Vender ni imela letos nič opraviti. Vsled tega prosi g. Bramo obljubljen odškodnine 60 gld. Odbor sklene, naj se mu odškodnina izplača, s tem pa da je poravnana vsaka najemnikova tirjatev. — Gosp. predsednik sporoči še dalje, da se je udeležil, kakor je bil naprošen, strokovnjaške komisije pri e. kr. kmetijskem ministerstvu na Dunaji dne 29. maja t. l. o zalaganji e. kr. vojske po producentih in da je po svoji moči zagovarjal interese naših producentov. — Odbor vzame vsa ta sporočila na znanje in potrdi nato zapisnik poprejšnje seje. — Potem se potrdi proračun o državnih podporah za leto 1889. in sicer v enakih zneskih in za enake namene kakor za to leto. Samo glede 300 gld. za trajno razstavo kmetijskih strojev se bo prosilo, da dovoli ministerstvo ta znesek v podporo odboru za skupno naročanje kmetijstvu potrebnega blaga. — Z ozirom na to, da se je uže trtna uš prikazala na Goriškem, sklene se dalje prositi 6000 gld. podpore za napravo trtnice v Gorici, v kateri bi se sadile vztrajne ameriške trte, katerih se filoksera ne loti. — Dalje se sklene prositi 500 gld. podpore za pripravljajna dela za deželno razstavo l. 1890, ko se bo slovesno obhajala 125letnica društvenega obstanka. — Potrdi se predlog, ki naj se poda ministerstvu zastran porabe 1500 gld. za nakup bikov untervaldenskega plemena. — Gosp. podpredsednik Bolle omeni, da se je gosp. Alojzij Štrekelj iz Komnega ponudil, da hoče spremljati g. društvenega tajnika, ko pojde prihodnjič v Švico po bike. — Odbor vzprejme ponudbo, samo da potni stroški ne smejo presežati plačila navadnemu govedarju. — Gosp. vladni zastopnik naznani, da je e. kr. okrajno glavarstvo goriško razposlalo občinam okrožnico, obsegajočo ostre določbe, po katerih se morajo ravnati, da se zabrani razširjanje trtne uši. — Slednjič naznani predsednik, da se je uže objavila postava zaradi olajšave davkov vsled elementarnih škod, in predlaga, naj se dotične določbe objavijo v društvenih glasilih, in občine in posestniki posebno opozorijo na §. 6. iste postave. Predlog se vzprejme, in s tem je bila končana seja.

* **Premovanje govedi za politični okraj kočevski**, ki je bilo 16. t. m. v Ribnici, obneslo se je v vsakem oziru prav dobro. Bili smo navzoči uže pri mnogih premovaljih na Kranjskem, vendar smemo trditi, da je bilo prignano v Ribnico največ govedi in tudi lepe. Vsled obilo lepe govedi oddala je presojalna komisija štiri premije več, nego je bilo prvotno določeno. Živine je bilo nad 150 glav. Darila za lepo živino dobili so naslednji gospodarji: Za lepe bike: Ivan Mentil, posestnik v Koč. Reki; Franjo Škulj, posestnik v Žagi; Matija Dejak, posestnik v Gorenji vasi; Franjo Lovšin, posestnik v Sušjem; Franjo Tanko, posestnik v Dolenji vasi, in Matija Krauland, posestnik v Gorenji vasi na Kočevskem. — Za lepe telice: Franjo Andolšek, posestnik v Poljanah; Josip Tanko, posestnik v Slatniku; Franjo Prijatelj, posestnik v Gorenji vasi; Teodor Rudesch, grajščak v Ribnici; Franjo Pucelj, posestnik v Goriči vasi; Andrej Podboj, posestnik v Ribnici; Franjo Lavrič, posestnik v Jurjevici in Martin Skubič, dekan v Ribnici. — Za lepe krave: Franjo Andolšek, posestnik v Brežah; Ivan Adamič, posestnik v Poljanah; Franjo Pintar, posestnik v Slatniku; Josip Kljun, posestnik v Ribnici; Josip Pele, posestnik v Ribnici; Franjo Jaklič, posestnik v Andolu in Anton Ile, posestnik v Gorenji vasi.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V proslavo štiridesetletnega vladanja Nj. vel. presvetlega cesarja

Frana Josipa I.

priredi

c. kr. kmetijska družba kranjska
**deželno sadno razstavo v zvezi s pokušnjo
kranjskih vin,**

ki bude

od 17. do 21. oktobra t. l. na starem strelišči v Ljubljani.

Kranjski sadjarji in vinarji!

Po želji presvetlega našega vladarja samega, da bi narodi slavili štiridesetletnico njegovega vladanja s podjetji, ki pospešujejo gospodarski razvoj države avstrijske, ukrenil je veliki zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske proslaviti ta praznik z razstavo, katera naj bi pospešila za Kranjsko toliko važno sadjarstvo in vinarstvo.

Sadjarji in vinarji! Nihče, kdor le količkaj vzmore, naj ne zamudi te slovesne prilike ter naj pomaga podpisani družbi, da doseže prekrasni, a težavni namen, s katerim je zasnovala razstavo.

Deželni sadni razstavi bude pokazati, dokle smo dosedaj dospeli v sadjarstvu, in katere sadne vrste se najbolj ponašajo ob raznih razmerah na Kranjskem, da dobodemo tako podlogo, na kateri hočemo v prihodnje pospeševati sadjarstvo. Razstava nam pa bude tudi ugodna prilika, da vsaj pričenemo urejati slovenska sadna imena ter da jih spravimo v soglasje s pomologiškimi imeni.

Podpisana družba se bude pa ob enem potrudila, da pokaže obiskovalcem razstave dejanski, kako so napredovali po drugod v pretvarjanji sadja, da ga laže razprodavajo in umno uporabljajo. Razstavljeno orodje in stroji bodo obiskovalce razstave poučili o tem prevažnem oddelku sadjarstva.

Šolskemu vrtnarstvu v prosep priredi podpisana družba posebno razstavo šolskih vrtov.

Vinska pokušnja bude obiskovalcem dala priliko, da bodo izpoznali naša pristna vina dolensjska, vipavska in vremska. Tako se bude oživila vinska kupčija ter izpodrinila škodljivo tujo konkurencijo.

Razstava, na katero smejo pridelke in izdelke svoje poslati samo Kranjci, sestavljena bude iz naslednjih oddelkov.

A.

I. Razstava svežega sadja.

II. Razstava sadnih izdelkov (suho in vkuhano sadje, sadno zganje i. t. d.)

III. Razstava drevesničnih pridelkov (divjaki in razne druge podloge za cepljenje, cepljeno drevje i. t. d.)

IV. Razstava sadjarskega orodja in strojev. Na to razstavo smejo poslati izdelke svoje tudi tovarnarji zunaj Kranjskega.

V. Razstava šolskih vrtov.

B.

Vinska pokušnja.

Ta pokušnja bude tako urejena, da bodo imeli posamezniki, cele občine, okrajji ali kmetijske podružnice posebne ograjene prostore (pokušalnice), koder bodo točili svoje pridelke.

V vseh oddelkih je podpisana družba poskrbela za obilo odlikovanj.

Ob razstavi, katera bude odprta tudi zvečer, bude ob enem velika efektna loterija.

Natančen program o razstavi bude priobčen ob pravem času.

Sadjarji in vinarji! Nihče naj se ne zanaša na drugega; vsak pokaži sam, kaj vzmore, ker le tako bo mogoče na razstavi videti, kakšno je v resnici kranjsko sadjarstvo in vinarstvo.

Kdor misli kaj razstaviti, naznani naj to precej c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, katera prijavi potem vsakemu posebe vse natančno, kako se mu je ravnati. Oglasila se vzprejemajo najkasneje do 20. septembra t. l.

Na delo torej, domoljubni gospodarji, da častno popraznujemo veliki avstrijski god, ob enem pa izkažemo hvaležnost do našega vladarja, ki je toliko storil za kmetijski stan, in čigar dobrotljivost slavi malo da ne vsaka vas na Kranjskem.

C. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani.

Razpis

državne štipendije za obiskovanje c. kr. živinozdravnega zavoda na Dunaji.

Vsled odloka vis. c. kr. kmetijskega ministerstva z dne 20. maja 1886 št. 6742/856 pooblaščen je podpisani odbor da razpiše državno štipendijo v znesku 300 gld za Kranjce, ki se namerava učiti živinozdravstva na c. kr. živinozdravnem zavodu na Dunaji.

Prosilci za to državno štipendijo, ki so rojeni Kranjci, naj dokažejo, da so dovršili z dobrim uspehom vsaj štiri gimnazijski ali realni razred ter da so zmožni slovenskega in nemškega jezika.

V živinozdravni tečaj, kateri traja tri leta, vstopiti je 1. oktobra t. l.

Nemški pisane prošnje do vis. c. kr. kmetijskega ministerstva, katerim sta priložena rojstni list in šolsko spričalo, oddati je najpозnejše do 15. septembra t. l. podpisane odboru

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 16. avgusta 1888.

J. Fr. Seunig,
podpredsednik.

Gustav Piro,
tajnik.

INSERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalec“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zeló priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Št. 5118.

Razpis.

Na deželni vino-, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjenih je 5 deželnih ustanov za prihodnje šolsko leto 1888/9, katero se prične 1. novembra 1888.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadrejo pečali.

Učenci z ustanovimi dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami prekrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1.) Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje, in pa 20 for. šolnine na leto; in

2.) eksternisti, ki zunaj šole stanujejo in plačajo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje se imajo
do 20. septembra 1888

izročiti vodstvu deželne vino-, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevajo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju, in župnijsko spričalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev oziroma skrbnikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca. (62—2)

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani dne 27. julija 1888.

Murnik.

Dveletni, krasni, kot jagnje krotki

BIK

čistega muricidolskega plemena je na prodaj.

Kje? pove uredništvo „Kmetovalca“. (66—1)

Zahvala.

Podpisanemu pobila je močna toča dne 29. junija t. l. do celega skoraj vse pridelke. K sreči imel sem zavarovano svoje polje pri zavarovalni družbi na akcije „**Franco-Hongroise**“, katere glavni zastop ima gospod **JOSIP PAULIN** v Ljubljani, na Marijinem trgu št. 2. Ta družba izplačala mi je veliko škodo po toči tako vestno ter naglo in sploh v mojo zadovoljnost, da ne morem kaj, da izrečem družbi javno svoje priznanje ter jo najboljši priporočim slavnemu občinstvu.

V Rakovniku, dne 24. julija 1888.

Josip Anton grof Barbo.

(64—1)

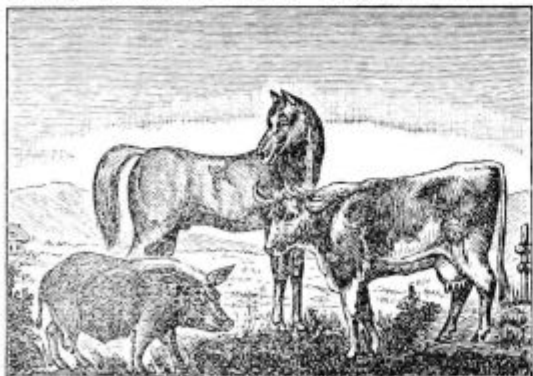
posestnik graščine Rokovnik na Kranjskem.

Živinski prah,

katerega izdeljuje

Piccolijeva lekarna „pri Angelu“ na Dunajski cesti v Ljubljani.

Izvrsten najboljši pripomoček proti vsim boleznim pri konjih, kravah in volih. Kdor jih hoče ohraniti zdrave in jih obvarovati vsake nalezljive bolezni, naj dá konju, kravi, ki molze, itd. vsaki dan 2 žlici tega prahu. Ako je pa žival že bolna, naj ji dá vsaki dan 2—3krat po eno polno pest. Ako je to še premalo in je treba večjega učinka, kakor na



pr. pri vnetici črev, koliki, itd. naj dá živali večjo ali podvojno mero na vsako 1—2 uro. Živalim, zbolelim zaradi nečiste krvi, naj se dá 3krat na dan po 2 žlici.

Za drobnico, kakor teleta, prešiče, ovce itd. zadostuje, da ostane zdrava, 2krat na dan po pol žlice; kot zdravilo zoper gori omenjene bolezni naj se pa daje tretji del tega, kakor večji živali. Najbolje je, ako se pomeša živinski prah z otrobi, ali se daje na kruhu; če to ni mogoče, se mora z vodo pomešati in na kak način živali vlivati.

En paket velja 25 kr.

(19—13)

!!Nova kmetijska knjiga!!

V založbi c. kr. kmetijske družbe kranjske izšla je ravnokar nova knjiga:

VRTNARSTVO

s posebnim ozirom na obdelanje in oskrbovanje šolskih vrtov.

Knjiga, katero je spisal po naročilu vis. c. kr. kmetijskega ministerstva **Gustav Pirc**, tajnik c. kr. kmetijske družbe kranjske in potovalni učitelj, obsega 10 tiskanih pol, ima 180 podob in je elegantno v platno vezana.

Vsebina knjigi je nastopna: I. Splošni del. 1. Splošne opomnje. 2. Razdelitev šolskega vrta. 3. Vrtna ograja in pota. 4. Zboljšavanje zemlje. 5. Za obdelovanje vrta potrebno orodje in gradivo. II. Sadjarstvo. 1. Splošne opomnje o sadjarstvu na šolskem vrtu. 2. Vzgoja sadnega drevja. 3. Gojenje sadnega drevja na stalnem mestu. III. Vinarstva IV. Zelenjadarstvo. 1. Splošno zelenjadarstvo. 2. Posebno zelenjadarstvo. V. Lepotično vrtnarstvo. 1. Splošni del lepotičnega vrtnarstva. 2. Vzgoja lepotičnih rastlin.

Oddajajo se samo vezani eksemplari in sicer po goldinarji, udom c. kr. kmetijske družbe kranjske in učiteljem pa po 75 kr. Naročilom izven Ljubljane dodati je 10 kr. za pošto. (54—2)

Naročilo sprejema c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič

trgovina z železnino

Mestni trg št. 10

(42—9)

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Zahvala.

Letošnja večkratna huda toča pobila je skoraj vse po našem polji. K sreči bili smo zavarovani proti toči pri zavarovalnem društvu „**Franco-Hongroise**“, katere glavni zastop za Kranjsko ima gospod **JOSIP PAVLIN** v Ljubljani, na Marijinem trgu št. 2. Ta družba izplačala nam je veliko škodo tako vestno ter naglo in sploh v našo zadovoljnost, da ne moremo kaj, da izrečemo družbi javno priznanje svoje, ter jo najboljši priporočimo vsem kmetovalcem za zavarovanje proti toči.

Mokronog, dne 18. julija 1888. (65—1)

Graččinsko oskrbništvo barona Ludovika Berga.

Oženjeni majar,

kateri bi nadzoroval posestvo blizu Ljubljane ter bi bil ob enem gojzdni čuvaj, in katerega žena bi kuhala za družino ter nadzorovala hleve,

se sprejme takoj v službo.

Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati (63—1)

Gustavu Pircu,

tajniku c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetalni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz naj ljšega blaga narejena

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede (20—13)



Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požalnitve; **divjakov** in **podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotilnega drevja** in **grmovja, drevja** (10—15) **za drevoreda** itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih **cepičev** vseh vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☚

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

☛ Najčistejši alkalični kislec ☚

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. LININGER-JA

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

(44—9)

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je, ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda. je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetičnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je **Štefanije studenec** jako prijetna, hladilna in pozivljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode **Štefanije studenca**, po kateri se vinska kislina neutralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda **Štefanije studenca** prav šampanjcu podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je **Štefanije studenec** najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislice cele Evrope.

Štefanijški studenec ima kot zdravilo najboljši vseh pri katarjih zelodca in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljenega, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri zlati žili, pri jetrih, vraničnih in zolčnih boleznih, pri bledici, popustni mrzlici in pri drugih živčnih afekcijah.

☛ Dobi se **ŠTEFANIJSKI STUDENEC** v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. ☚

Želodčeva esenca

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani



Sprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo **esenco**, katera me je resila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodec brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezni pridruži se še zlatenica. Ali jaz in mnogo mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašej nedosegljivej „**Piccolijevej esenci**“, za koja smo Vam dosmrtno hvaležni.

Josip Tomužic,
e. kr. orožniški vodnik v Polji.

Izdelovatelj pošilja

esenco za želodec

v zabojskih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr., poštno stroške trpé p. t. naročniki.

Posamezne steklenice dobijo se pa razven pri izdelovatelju **lekarju PICCOLI-ju „pri Angelu“ v Ljubljani** po 10 kr., tudi še pri **lekarju RIZZIOLI-ju v Rudolfovem** in skoraj po vseh lekarnah na Primorskem, Tirolskem, Koroškem, Stajarskem in v Dalmaciji in sicer po 15 kr. steklenica. (39—8b)

Semenarska postaja

K. Rambouseka v Zborovu, pošta Forbes na Češkem

ima na prodaj za prihodnjo jesensko setev
skušena semena zimskega žita sledečih sort:

Požlahtneno menjalno pšenico.
Avstral. Alaby pšenico z resjem.
Zborovsko menjalno rž.
Labradorsko rž.
Švedsko sneženo rž. (60 2)
Montansko rž.
Kolosalno rž.
Probstajsko rž I. pridelek po originalnem semenu.

Naročitve izvršujejo se po vrsti, kakor doidejo in sicer v plombovanih vrečah.

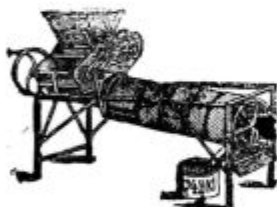
Cenike dobi se na željo zastoj.

Plemenske bike

ima na prodaj graščina Fužine (Kaltenbrunn) pod Ljubljano.

Biki so vsi uže za pleme ter sta dva belanskega plemena eden pa švicarskega.

Kupci naj se oglase pismeno ali ustno pri **opravištvu fužinske graščine**. (58—3)



Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani



na starem trgu št. 1. nasproti železnemu mostu (v lastni hiši.)

Tu se dobivajo najbolj različni kmetijski in drugi stroji in orodja n. pr. **mlatilni stroji** na vlačilo (Göpel) in na roko **slamorezni**, **šivalni**, potem stroji, s katerimi se **žito čisti** in **odbira**, dalje **malni**, ki **snajžjo**, **žito trejo** (šrotajo) in **sadje mečkajo**, potem **otrgači** za **koruzo robkati** in **grozdje obirati**, za **vino** in **sadje**, **smrki** (pumpje), dalje tudi **smrki** za **gnojnico**; stroji s katerimi se **repa** in **korenje drobi**, **preproste** in **dvojne pluge**, **blagajnice**, varne pred tatom in ognjem, **stroje za žehtanje** in **ožemanje** po Strakoseh in Benerjevemu načinu i. t. d.

Kmetovalci, ki ne morejo precej plačati nakupno vsoto za prekoristne stroje i. t. d., morejo plačati tudi pozneje, na pr. o Vseh svetih, o Božiči i. t. d. (46—7)

Jaz se tedaj priporočam za prav obilno nakupovanje, **svarim** na ob enem gg. gospodarje, da se varujejo kupiti stroje od potovalcev (agentov), kateri so s svojim nepoštenim postopanjem uže marsikaterega gospodarja spravili v zadrego. —

Praviloma naj nikdo ne kupi reči, katere ni poprej videl, in če to ni mogoče, vsaj ne od ljudi ali od tvrdk, katere nihče ne pozna. Z nepredvidnem postopanjem je bil uže osleparjen marsikater dober in pošten kmetovalec.

Moje popetnik **Ivan Grebenc** ima moje legalizovano, splošno pooblastilo, naj se morejo kmetovalci popolnoma zanesti in mu dajati naročila za mene. Drugači pa prosim se pismeno in s znanjem na me obrniti!

S spoštovanjem

Franc Detter.

